

Kontaktuppgifter:

E-post: malin.skog@pelagic.se

Telefon: 0731-508708

Datum: 2024-12-09

Mottagare: Länsstyrelsen Gävleborg

Dnr.: 2803-2024

Yttrande om tillstånd (SEZ) för vindkraftspark Sylen

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Bottenhavet, Bottenviken, Östersjön, Kattegatt, Skagerrak, Nordsjön och Atlanten. Vi har medlemmar med fartyg från 5 till över 60 meter som fiskar med pelagisk trål, not, krok och garn. Våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i detta samråd.

Regeringen har givit i uppdrag åt Länsstyrelsen i Gävleborgs län att bereda det ärende om tillstånd enligt lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon för vindkraftspark Sylen som Svea Vind AB har ansökt om. LST remitterar nu ansökan för synpunkter och ställningstagande (tillstyrkande/avstyrkande) till ansökan i dess helhet. SPF har fokuserat på beskrivningar av fisk och yrkesfiske samt påverkan på dessa och havsmiljön i stort av den planerade etableringen i det omfattande underlag som skickats ut. SPF ger även synpunkter på villkor för ett eventuellt tillstånd.

SPF:s synpunkter och bedömning av aktuellt område

SPF anser att det finns brister i underlaget till ansökan vad gäller både beskrivningen av yrkesfisket och möjlig påverkan på fiskbestånden. SPF anser att området för den planerade vindkraftsparken måste justeras (minskas) i söder och öster för att minimera konflikt med och negativ påverkan på yrkesfisket. Övriga delar av området (i norr och väster) anser SPF är acceptabla då det inte bedrivs något direkt yrkesfiske där och det inte heller verkar vara ett reproduktions/födosöksområde för kommersiellt viktiga arter. Gör man lämpliga justeringar i områdets utbredning i söder och öster har därför SPF inte några stora invändningar mot detta område.

Generella synpunkter

SPF är positiva till hållbar energiproduktion, men inte till havsbaserad vindkraft när den placeras på våra fiskeplatser och där fisken reproducerar sig eller har en större del av sin livscykel. Pelagiskt fiske kan inte ske inom en vindkraftpark och vindkraften konkurrerar därför med fisket om ytan i havet, och kan ha en negativ inverkan på havsmiljön inklusive fiskbestånd. SPF anser att alltför mycket kunskap fortfarande saknas när det gäller vilken inverkan en etablering av vindkraftparker får på den marina miljön, i första hand olika fiskarter.

SPF ser med oro på det stora antalet befintliga och planerade vindkraftsetableringar i våra omgivande vatten och den kumulativa inverkan dessa kan få på miljön och fiskbestånden. Vi anser också att Länsstyrelsen och Regeringen måste ta hänsyn till kumulativa effekter av denna park tillsammans med andra planerade parker i Bottenhavet på yrkesfisket och dess möjligheter till tillträde till fiskeområden.

Beskrivning av och påverkan på yrkesfisket

I den södra och östra ytterkanten av det planerade vindkraftområdet bedrivs ett viktigt pelagiskt fiske av svenska och finska fiskefartyg. De svenska fartygen är SPF:s medlemmar. Det planerade parkområdet bryter trålmönster och påverkar därmed fisket i ett större område även utanför den planerade parken. Denna påverkan på yrkesfisket fångas inte upp och beskrivs inte på ett korrekt sätt då metoden som valts för att åskådliggöra yrkesfisket i ansökan är bristfällig.

Underlaget som beskriver yrkesfisket i det planerade parkområdet är bristfälligt och missvisande. Fiskets bedrivande visualiseras i kartbilder endast som punkter. Detta ger ingen rättvisande och verklig bild av fiskets geografiska bedrivande. SPF anser att trålmönster måste visas i form av streck som visar varje enskilt tråldrag. Metoden som nu används säger ingenting om hur fisket faktiskt bedrivs och vilken påverkan parken kan få på fiskemönstren i dess södra och östra kantområden. Metoden underskattar därför påverkan på yrkesfisket.

För finskt fiske går det av underlaget inte alls att bedöma parkens påverkan då parkområdet inte finns markerat i kartan som åskådliggör det finska fisket. Dessa är allvarliga brister och utan denna information saknas möjligheten att fullt ut bedöma

hur fisket av svenska och finska fiskefartyg i och runt det planerade parkområdet påverkas. SPF anser att analysen av yrkesfisket utifrån detta hänseende ska göras om och kompletteras med de faktiska tråldragen för att åskådliggöra fiskets geografiska nyttjande av parkområdet. Nuvarande analys är inte ett fullgott underlag för Länsstyrelsen att basera sitt beslut på.

Påverkan på kommersiellt viktiga fiskarter

Vidare anser SPF att det finns brister i beskrivningen av fisksamhället och hur detta kan påverkas av den planerade parken. Bolaget har endast gjort en skrivbordsstudie gällande fisksamhället, inga egna fältundersökningar eller provfischen. Även om artsammansättningen i utsjön i Bottenhavet är relativt likartad anser SPF att detta är en brist i underlaget. Vidare har Bolaget gjort en e-DNA undersökning vid ett tillfälle som verkar ha varit helt misslyckad då den inte gav något fisk-DNA alls.

Det råder stor kunskapsbrist när det gäller påverkan på såväl miljön i stort som på olika fiskarter av vindkraftparker. Våra medlemmar uttrycker en oro över hur befintliga vindkraftparker kan ha påverkat fiskens beteende och reproduktion. Ändrade strömmar och omblandning, kroniska lågfrekventa undervattensljud och vibrationer samt elektromagnetiska fält runt nedspolade kablar kan alla påverka fisken, bland annat när den vandrar. Olika fiskarter kan reagera olika och varje arts unika biologi behöver tas hänsyn till. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas. SPF ser därför att det är av största vikt att dessa faktorer och hur de kan påverka den marina faunan på alla nivåer såväl lokalt som mer regionalt utreds noggrant. Denna typ av kunskapsinsamling bör även vara ett villkor i ett eventuellt tillstånd.

Synpunkter på villkor (Bilaga 10 Konsoliderad villkorscatalog)

Avveckling (villkor 21)

Grundförutsättningen för avveckling bör vara en fullständig avveckling och återställande av miljön till ursprungsstadiet. Det vill säga, SPF anser inte att det bör kunna tillåtas att bolaget lämnar erosionsskydd eller delar av betongfundament etc. kvar på botten.

Ekonomisk säkerhet (villkor 22)

SPF anser att den ekonomisk säkerheten för avveckling och återställande är väldigt lågt satt i förhållande till vad vi sett för många andra vindkraftparker och vi ifrågasätter därför om summan per verk är realistisk eller bör vara betydligt högre. Detta bör avgöras av en oberoende part efter en noggrann analys.

Övriga villkor

SPF noterar att det saknas villkor kopplade till skyddsåtgärder för att minimera påverkan på fisk och andra vattenlevande organismer samt kontrollprogram inriktade på att samla in kunskap om dessa organismer efter uppförandet. Detta anser vi är viktiga villkor som behöver tilläggas. Exempelvis bör det finnas ett villkor som anger att pålningsarbeten och grumlande arbeten ska förläggas till en tid på året när fiskars lek inte riskerar störas, samt känsliga livsstadier som ägg och larver inte riskerar påverkas av störning.

Vi anser även att all möjlig hänsyn ska tas för att tillse att negativ påverkan på yrkesfisket blir så liten som möjligt och att negativ påverkan på yrkesfisket ska kompenseras ekonomiskt. Även detta bör skrivas in i villkoren för ett eventuellt tillstånd.

Om ni har några frågor kopplat till vårt yttrande eller gällande det pelagiska fisket i övrigt, kontakta oss gärna!

Vänliga hälsningar,

Malin Skog

Swedish Pelagic Federation PO